

Forfatter: Aakjær, Jeppe

Titel: VOR BARNDOMS BÆK.

Citation: Aakjær, Jeppe: "VOR BARNDOMS BÆK.", i Aakjær, Jeppe: *Digte 1908-1918. - 1918*, Gyldendal, 1918-19, s. 46. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aakjaer02val-shoot-workid64114/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Digte 1908-1918. - 1918

Du præker fra Kor og Krypter
om Dogmer, som ej skal forgaa;
men set fra Himmels Dybder
vi to er nok lige smaa.

1893 1910.

VOR BARNDOMS BÆK.

DER er en Sugen i vor Barndom,
som melder sig og gjør os varm,
naar vi er mest alene:
er Mjnde om en fældet Hæk,
et Fløjt, et natligt Fugletræk
i Luften bag vor Barndoms Bæk,
hvor vi fandt glatte Stene.

Det Sug staar ingen Mand imod,
det sætter Fart i trægest Fod
fra fjærnest Aftenrøde.
Men staar du saa i Popters Sus
en Dag og ser, at alt er Grus,
din Barndoms Grund, din Moders Hus,
hvor maa dit Hjærte bløde!

— Saa værn da ømt om Danmarks Land,
dets blide Kyst, dets bløde Strand
og Mejsens Bø i Hækken,
lys over Haren Markens Fred,
giv Ly og Læ og Rugested
for alt, hvad Hjærtet hænger ved;
men værn dog mest om Bækken!

Du kjære blide danske Bæk,
som bag om Hegn og Hybenhæk
mod salte Fjorde glider,
dit Vandrevand, din Puslestrøm
har nyttet i vor Folkedrøm
og pyntet Danmarks Kjølesøm
fra Landets ældste Tider.

Det gaar som Sagn i Slægrens Mund,
at over Paradisets Grund
Gud gød Dig som sin Gave.
Da Herren stænged Edens Sti,
du kom hans Flammevagt forbi.
Hvor nu du gaar, du Syndefri,
der bli'r en Edens Have.

Hver Sjæl, som slipper ned til dig,
han vandrer langs din Blomstervej
med Smil i Øjets Krog;
han er ej helt, som han var før,
men som han fik bag dine Rør
et Glimt af tabte Himles Dør
og Paradisets Laage.

Vel har jeg set saa mangen Flod,
der svulmed vildt af Bjerges Mod
og tordned i sin Vælde,
men ingen Strøm som dig saa kjær,
naar Dagen — efter Bygevej —
røndt ud bag Aftenskyers Skjær
til Hedefaarets Bjælde.

Du gav mig Søvn og Barnebys
og rakte mig din Mund til Kys
med Vaarens første Kranse.
Hér Vibemor paa Kuldets laa
saa tillidsfuldt med Toppen paa,
mens jeg med barnlig Undren saa
Bruskokken slaas og danse.

Om Krebsen drev, om Smelten bed,
til dig gik Gangen stændig ned
med Krog og Medestage;
hos dig, min muntre Skjæbneflod,
jeg væded glad min Barnefod
og saa med Smil min Sol imod
i Livets Lykkedage.

Her stod jeg tit og mangen Gang,
naar Lærken under Himlen hang
og Humlebien brummed;
naar Kalve sprang, og Bremsen stak,
og Tidslen gav mig Dun paa Frak,
og Studen tungt af Bækken drak,
mens sine Knæ den krummed.

Kjær var du mig til hver en Tid,
selv naar din Rim dig pudred hvid
bag Isens Dødningsmaske;
da toned op fra Vaagens Mund
en Grundakkord saa livsensstund,
en Lyd, som naar fra Fjotens Bund
et Klunk kan overraske.

Du kildrede det vrantne Flæg
og pustet Skum i Sivets Skjæg
og løb din Vej med Latter;
du slanged dig i Slyng og Slæng
paa Mosssets bæromsatte Serp
og klimpred paa din Sølvstreng,
Vildmarkens muntre Datter.

I Dagens Larm du snakked med,
i Nattens Mjelm du lyste Fred
og vilde sating skaane.
Du skjulte det forfulgte Dyr,
hver Frø som for sin Fjende flyr,
og Laxen drog paa Æventyr
i Skjæret af din Maane.

Mod dig de drages, store, små,
de blonde, som de isengraa,
i Pynt og Hverdagstøjet,
Selv Bedstefar med hvide Haar
endnu med Kjæp til Bækken gaar
og mindes der sin Alders Vaar
og blir saa tung i Øjet.

Her bandt hvert Aar min kjære Mor
en Kost af Pinsens Blomsterflor
og sang saa sømt bedrøvet.
En Blomst var rød med Stænglen hul,
og én som Æggeblommen gul.
Den Kost, hun gjernte langt bage Jul
og værged den mod Søvet.

Her plukker Pigen Hjærtegræs,
mens Karlen slaar det sidste Læs
og Skvaldregjøgen kukker;
han kukker lavt om Knoldekjær,
han kukker mer og mere nær,
som spurgte han: „Hvad gjør du dér,
o, Glut, mens saa du sukker?“

Her kommer de og titter ned,
hver som fik Sorg i Kjærlighed,
og Bækken ingen hindrer,
Om Yngling eller Pigeil,
de lytter tænksomt til dit Spil
og græder hjærtetungt dertil
og synes, at det lindrer.

Aa, skjænk mig, Bæk, den svundne Fryd:
at dulme med din Ringlelyd
en Stund min trætte Hjerne,
med Barnets lette Lykkosind
bag Kryds af Edderkoppens Spind
at vaagne op med Dug paa Kind
i Skjæret af din Stjerne!

Du lille muntre danske Bæk
 bag Hylt og Hegn og Hybenhæk
 og midt i lave Enge,
 du gav mit Sprog dets Sølverklang;
det bløde Nyn ved Vuggens Gang
 og Rytmen i vor Folkesang
 er Laan fra dine Strengte.

1810.

AAKJÆR.

LIDT sønden Fløj
 der bløw a føj,
 der hjalp a tit mi Kow a Døj.
 Det blæser møj
 i den Graan Bøj,
 men baag hwær Dig gir Minder Løj.

1810.

KAPHYW.

EN OLDTIDSMIND.

J A, far der war en Stien a' Skyw,
 laant far, laant far — hwi skuld a lyw? —
Kræn Hendrisen den Stien ku klyw,
 far *Søren Sme* en Skow ku byw,
 og far *æ Lærki* han ku flyw,
 far *Bette Drejs* — *det* bette Splejs —
 war bløwn saa stur, som han ku blyw,
 — far *Laang Margreth* ku stikk med Knyw,
 far *Kræn den Fjar* haaj mist æ Yw,
 far *Gorm hans gammel* Bjen bløw styw,
 ja osse far — *det* tær a skryw —

Fløj, Fly By; *føj*, født; *Døj*, Dynd; *Graan*, Smule; *Løj*, Ly; *Kaphywe*, to Heje paa mlm Fedegårds Mark; *Skyw*, Kjøbstaden Skive; *laant far*, langt for; *Kræn Hendrisen*, kjendt Stenbugger; *Skow*, Sko; *æ Lærki*, en Original, som antoges for Troldmand.